

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 788
din 23.07.2008**

Dosar nr.: 738/2007

Petiția nr.: 15783 din data 15.11.2007

Petent : Asociația „Colegiul Consilierilor Juridici”

Obiect: reglementarea diferită a profesiilor de avocat și consilier juridic și obligarea Ministerului Justiției la inițierea unui proiect de lege

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

1.1.1 Asociația „Colegiul Consilierilor Juridici”, cu sediul în Satu Mare, str. Ion Slavici, nr.13

II. Obiectul sesizării

2.1. Tratatment diferențiat între consilieri juridici și avocați, dar și de alte profesii recunoscute de OUGR 109/2007 pentru modificarea și completarea Legii 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Petenții se consideră discriminați deoarece susțin că tratamentul este diferențiat între consilieri juridici și avocați, dar și de alte profesii recunoscute de OUGR 109/2007 pentru modificarea și completarea Legii 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România.

3.2 În conformitate cu art. 32 alin.2) din OUGR 86/2006, așa cum a fost modificată prin Legea 254/2007, pot fi primite în profesia de practician în insolvență, la cerere, cu scutire de examen și de perioadă de stagiu persoanele care au exercitat cel puțin 5 ani funcția de judecător, procuror, avocat sau notar. Consilierii juridici care își desfășoară activitatea în cadrul societăților comerciale

și sunt familiarizați cu aspectele economico-financiare ale acestora, au obligația de a participa la examen. Aceștia nu dobândesc de drept, prin simpla exercitare a profesiei, o anumită perioadă de timp, în condiții similare avocaților - calitatea de lichidator.

3.3 Petentul solicită obligarea Ministerului Justiției la inițierea unui proiect de lege de natură a înlătura tratamentul diferențiat între consilierii juridici și avocați dar și alte profesii.

IV. Procedura de citare

4.1. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4.2. Prin adresa cu nr.4048 din 11.03.2008 a fost citată petenta. Petenta a fost citată pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 01.04.2008.

4.3. Prin citații, Consiliul a solicitat părților să își prezinte punctul de vedere precum și orice mijloace de probe referitor la obiectul petiției, respectiv al susținerilor.

V. Susținerile părților

Susținerile petentului

5.1.1. Petenții se consideră discriminați deoarece susțin că tratamentul este diferențiat între consilieri juridici și avocați, dar și de alte profesii recunoscute de OUGR 109/2007 pentru modificarea și completarea Legii 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România.

5.1.2 În conformitate cu art. 32 alin.2) din OUGR 86/2006, așa cum a fost modificată prin Legea 254/2007, pot fi primite în profesia de practician în insolvență, la cerere, cu scutire de examen și de perioadă de stagiu persoanele care au exercitat cel puțin 5 ani funcția de judecător, procuror, avocat sau notar. Consilierii juridici care își desfășoară activitatea în cadrul societăților comerciale și sunt familiarizați cu aspectele economico financiare ale acestora, au obligația de a participa la examen. Aceștia nu dobândesc de drept, prin simpla exercitare a profesiei, o anumită perioadă de timp, în condiții similare avocaților - calitatea de lichidator.

5.1.3 Legea 514/2004 nu permite consilierilor juridici să-și desfășoare activitatea în cabinete individuale, cabinete asociate, societăți civile sau societăți comerciale. Formele de exercitare a profesiei sunt recunoscute profesiei de avocat, dar și celorlalte profesii reglementate de Legea 200/2004 printre care se află și profesia de consilier juridic.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1.1. **În fapt**, petentul sesizează cu privire la reglementarea diferită a profesiilor de avocat și consilier juridic și obligarea Ministerului Justiției la inițierea unui proiect de lege

6.2.1. **În drept**, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci **când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „**trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-si găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă** (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, par.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, par.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, par.75)

6.2.2. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv**. (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccheri and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 para.91)

6.2.3. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6.2.4. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a

determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.2.5. Având în vedere aspectele de mai sus, petiția dată, și excepțiile ridicate, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării nu analizează modul de stabilire prin lege a unor drepturi în favoarea unor categorii profesionale în mod diferit față de alte categorii ori nereglementarea de legiuitor a unor aspecte care țin de statutul profesional al unei categorii. Din acest punct de vedere, examinarea soluțiilor legislative alese de către legiuitor și conformitatea acestora cu principiul egalității statuat în Constituția României, revine Curții Constituționale.

6.2.6. Colegiul Director reține că în conformitate cu Decizia Curții Constituționale 212/2000 „Curtea s-a mai pronunțat asupra unor excepții de neconstituționalitate ce vizau omisiuni de reglementare, statuând în mod constant că jurisdicția constituțională nu se poate substitui legiuitorului pentru adăugarea unor noi prevederi celor instituite și, de aceea, critica de neconstituționalitate prin omisiune este inadmisibilă. Altminteri, un astfel de control ar reprezenta o ingerință în sfera atribuțiilor Parlamentului, care, potrivit art.58 alin.(1) teza a doua din Constituție, este unica autoritate legiuitoare a țării. În acest sens sunt, printre altele, Deciziile nr.45 din 2 mai 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.90 din 12 mai 1995, precum și Decizia nr.239 din 17 iunie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.290 din 27 octombrie 1997. (Decizia nr.212/2000, M.Of. nr.1/2001, CDH 2001, p.163–164). Prin urmare, Curtea Constituțională nu are competența să modifice ori să completeze prevederea legală supusă controlului, astfel cum solicită autorul excepției în speță, deoarece aceste atribuții aparțin în exclusivitate autorității legiuitoare. (Decizia nr.137/2001, M.Of. nr.320/2001, CDH 2001, p.840). Jurisdicția constituțională nu se poate substitui legiuitorului pentru adăugarea unor noi prevederi celor instituite și, de aceea, critica de neconstituționalitate prin omisiune este inadmisibilă. Altminteri, un astfel de control ar reprezenta o ingerință în sfera atribuțiilor Parlamentului, care, potrivit art.58 alin.(1) teza a doua din Constituție, este unica autoritate legiuitoare a țării. (Decizia nr.296/2002, M.Of. nr.881/2002)

6.2.7. Reținând aceste aspecte, Colegiul director urmează a soluționa excepțiile ridicate după cum urmează: față de excepția necompetenței materiale a C.N.C.D. cu privire la obiectul inițial al petiției, respectiv de obliga Ministerul Justiției să propună un proiect legislativ de modificare a Legii 514/2003 a Statutului profesiei Consilierului Juridic și Regulamentul de exercitare a profesiei, Colegiul Director reține că în exercitarea competențelor sale, actul normativ de organizare și funcționare aplicabil C.N.C.D., în speță O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicata, nu conferă această prerogativă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Din acest punct de vedere, Colegiul Director reține că potrivit art. 74 din Constituția României, inițiativa legislativă se exercită de către Guvern, parlamentari sau de cetățeni pe calea inițiativei populare. Inițiativa legislativă presupune dreptul unor subiecte de drept calificate de a sesiza una din Camerele

Parlamentului și obligația Camerei respective de a se pronunța asupra acestei sesizări, adoptând-o sau respingând-o. (vezi în acest sens, Mihai Constantinescu, Antonie Iorgovan, Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu, Constituția României revizuită, comentarii și explicații, editura All Beck, 2004) În raport cu aceste aspecte reținem că, ispo jure, Constituția României, prin art. 74 alin.1, nominalizează expresis verbis subiecții cărora le este recunoscut dreptul la inițiativa legislativă, în speță Guvernului, fiecărui deputat sau senator (ceea ce nu exclude posibilitatea ca ei să o formuleze colectiv) sau unui număr de 100.000 de cetățeni cu drept de vot, care trebuie să provină din cel puțin un sfert din județele țării, iar în fiecare, inclusiv în municipiul București, să fie înregistrate cel puțin 5000 de semnături ale susținătorilor. Având în vedere aceste considerente, Colegiul Director urmează a admite excepția necompetenței materiale a C.N.C.D. în raport cu solicitarea petentului de a dispune demersurile pe calea unei inițiative legislative de modificare a Legii 514/2003 a Statutului profesiei Consilierului Juridic și Regulamentul de exercitare a profesiei, aceste solicitări excedând competențelor legale ale C.N.C.D.

6.2.8. Colegiul Director raportat la obiectului petiției dedus soluționării, ia act că în virtutea art.61 alin.1 din Constituție, autoritatea legiuitoare, Parlamentul, are competența să modifice, să abroge ori să completeze prevederi legale, aceste atribuții aparținând în exclusivitate autorității legiuitoare. (vezi Decizia Curtii Constitutionale nr.137/2001, M.Of. nr.320/2001, CDH 2001, p.840, Decizia nr.43/2001, M.Of. nr.75/2001, CDH 2001, p.32; Decizia nr.137/2001, M..Of. nr.320/2001, CDH 2001, p.840)

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. faptele prezentate nu intră în competența de soluționare a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării conform Ordonanței de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;
2. clasarea dosarului;
3. se va răspunde petentilor în sensul celor hotărâte;

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000** privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și **Legii nr. 554/2004** a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Președinte

COMȘA CORINA NICOLETA – Membru

IONITĂ GHEORGHE - Membru

TRUINEA ROXANA PAULA – Membru

VASILE ANA MONICA - Membru

Data redactării 29.12.2008

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000** privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și **Legii 554/2004** a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

